

3 Rajanukul

นำรูปปาก ให้เด็กดูจากรูปปากเพื่อเรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ ผลไม้ ต่างๆ เช่น ขณะเล่นนิทานหรือดูรูปภาพ และกำลังดูภาพพร้อมเด็กว่า "นี่อะไร" ผู้ดูแลทำรูปปากคู่พร้อมเรียกให้เด็กมองปาก เว้นระยะให้เด็กตอบ "อ้อ" เป็นต้น

4 ข้อเสนอแนะ สำหรับผู้ดูแลเพื่อผู้พูด

4 ข้อเสนอแนะ สำหรับผู้ดูแลเพื่อผู้พูด

1

ในเด็กที่กำลังหัดพูด เด็กหลายคนมีภาษาเด็กที่ฟังไม่รู้เรื่อง ให้ผู้ดูแลพยายามเดาว่าเด็กหมายความว่าอย่างไร แล้วพูดแทนเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาพูดที่ถูกต้อง

3

ถ้าเด็กพูดไม่ชัดเจน อย่านมองเป็นเรื่องตลกขำขัน เพราะจะทำให้เด็กเข้าใจว่าพูดได้ถูกต้อง ถูกใจผู้ใหญ่ ควรพูดคำที่ชัดเจนเป็นแบบอย่างแล้วให้เด็กพูดตาม

ช...ชาน... ชับ...จับ

4

ลดเวลาในการดูโทรทัศน์ตามลำพังของเด็ก เพราะเด็กไม่สามารถเรียนรู้ภาษาจากโทรทัศน์ได้ผู้ดูแลควรพูดคุย ถามคำถามกับเด็กระหว่างดูโทรทัศน์ หรือใช้อุปกรณ์อื่นๆ เป็นสื่อ เช่น ฝึกชี้และบอกชื่ออวัยวะ ฝึกชี้รูปภาพ และบอกชื่อรูปภาพระหว่างการอ่านนิทาน เป็นต้น

2

พยายามให้เด็กพูดคำต่างๆที่มีเสียงพยัญชนะที่เด็กออกเสียงได้ โดยในระยะเริ่มแรก ได้แก่ เสียงพยัญชนะ "ม" "บ" "ป" เป็นต้น อาจจะให้เด็กพูดตามผู้ดูแลเพื่อเลียนแบบ จนในที่สุดสามารถพูดได้เองอย่างถูกต้อง

ป...ปลา!!!

ข้อเสนอแนะให้พูดได้

พัฒนาการด้านภาษาและการพูดของเด็กเป็นสิ่งที่เด็กต้องเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดจากการเลียนดู ในเด็กที่มีพัฒนาการด้านภาษาและการพูดล่าช้า ต้องการการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาและการพูดมากกว่าปกติ ผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการช่วยเหลือโดยเน้นการพัฒนาทั้งการฟังเข้าใจภาษา การใช้ภาษาทำทาง และการพูด ในระยะแรกๆที่เด็กยังไม่พูด ถ้าเด็กยังมีความสามารถในการฟังเข้าใจภาษาไม่สมวัย ควรเริ่มต้นให้เด็กหัดฟังอย่างตั้งใจ ทำตามคำสั่งง่ายๆ สนใจที่จะเลียนแบบ ก่อนที่จะเน้นฝึกเด็กให้พูดตาม

Ice Cream

ICE CREAM

5 ขั้นตอนง่าย ๆ ที่ผู้ดูแลเด็กสามารถทำได้เอง เพื่อช่วยเหลือบุตรหลานให้พูดได้

1 เตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐาน

- กระตุ้นให้เด็กมองตามวัตถุอย่างมีเป้าหมาย และมองสบตาผู้ดูแล
- ให้เด็กทำตามคำสั่งง่ายๆ เช่น สวัสดี ตบมือ ขอ โบกมือ โดยในช่วงแรกถ้าเด็กไม่ยอมทำ ให้จับมือเด็กทำพร้อมกับพูดประกอบการกระทำไปด้วย เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจในสิ่งที่ผู้ดูแลพูด ซึ่งถ้าเด็กทำตามคำสั่งได้แสดงว่าเด็กเข้าใจความหมายของคำพูดพร้อมที่จะฝึกการเรียนรู้คำศัพท์ต่อไป

2 เตรียมพร้อมก่อนสอนพูด

- ฝึกให้เด็กเป่าลม โดยใช้กิจกรรมการเป่าในลักษณะต่างๆ เช่น เป่ากระดาษ เป่ากบ เป่าฟองสบู่ เป่ากบหวีด
- ฝึกให้เด็กเคลื่อนไหวริมฝีปากในลักษณะต่างๆ เช่น อ้าปาก ห่อปาก เขี่ยยอดปาก
- ฝึกให้เด็กเคลื่อนไหวลิ้นในลักษณะต่างๆ เช่น แลบลิ้น ปิดลิ้นซ้าย-ขวา กระดกลิ้น
- ให้เด็กเล่นเสียงที่ไม่มีมีความหมาย โดยให้เด็กมองปากแล้วทำเสียง เปาะปาก เคาะลิ้น จู๊ปาก
- ให้เด็กเลียนเสียงที่ไม่ใช่คำพูด เช่น เอามือปิด-เปิดปากทำเสียง วา-วา ดูภาพสัตว์ต่างๆ ผู้ดูแลทำเสียงร้องของสัตว์ แล้วให้เด็กเลียนเสียง เช่น เหมียวๆ ก๊ากๆ โข่งๆ ฯลฯ
- ให้เด็กเลียนเสียงเสียงสระ และพยางค์ที่ไม่มีมีความหมาย เช่น ออ อู อี เอา ปากๆ มาๆ หม่าๆ อัมๆ ฯลฯ โดยให้เด็กมองรูปปากผู้ดูแลและระหว่างออกเสียงร่วมด้วย

3 ให้เด็กพูดตามคำที่มีความหมาย

ได้แก่ ชื่อคน สัตว์ สิ่งของ อวัยวะ อาหาร โดยเลือกคำที่เด็กสามารถเลียนเสียงพยางค์ขณะต้นได้ เช่น เด็กเลียนเสียง มาๆ ได้ ฝึกให้เด็กพูดคำที่ขึ้นต้นด้วยพยางค์นะ ม (หมา) ม (ม้า) เด็กเลียนเสียง ปากๆ ได้ ฝึกให้เด็กพูดคำที่ขึ้นต้นด้วยพยางค์นะ ป (ปลา) ป (ปู) เป็นต้น

4 เมื่อเด็กพูดตามคำที่มีความหมายได้

ผู้ดูแลใช้คำถามกับเด็ก และกระตุ้นให้เด็กตอบเอง เช่น ผู้ดูแลชี้ตาของตนเอง และพูด "ตา" จากนั้นชี้ตาอีกครั้งแล้วถามเด็กว่า "อะไร" กระตุ้นให้เด็กตอบ ถ้าเด็กไม่ตอบผู้ดูแลพูดซ้ำแล้วให้เด็กพูดตาม

5 เมื่อเด็กพูดคำเดียวได้

เมื่อเด็กพูดคำเดียวได้มากจึงสอนการพูดคำที่มีสองพยางค์ และสามพยางค์ จนสามารถพูดเป็นวลี หรือประโยค และนำมาใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

3 วิธี ที่ช่วยให้เด็กนึกคำตอบ

พูดต่อคำ ให้เด็กพูดต่อคำเพื่อเรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ ผลไม้ ต่างๆ เช่น เมื่อให้เด็กกินแตงโม ถามเด็กว่ากินอะไรผู้ดูแลตอบ แตง..... เว้นระยะแล้วให้เด็กต่อคำเป็น.....โม เป็นต้น

2

พูดนำเสียง ให้เด็กพูดต่อเสียงเพื่อเรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ ผลไม้ ต่างๆ เช่น เมื่อมีหมาหรือแมวกำลังเดินมาถามเด็กว่า นี่ตัวอะไร ผู้ดูแลทำเสียงตอบ อิมมมมม (ลากเสียง) แล้วให้เด็กต่อเสียงเป็น หมา หรือ แมว ขอให้ดูภาพ "อู" ถามเด็กว่า นี่ตัวอะไร ผู้ดูแลทำเสียง "อูอูอู.....อู" เป็นต้น